

Búcsú Bánkeszi Katalintól

Dippold Péter¹

¹ Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, Központi Könyvtár
dippold.peter@gmail.com

Bánkeszi Katalin (1955-2026)

Búcsúunk kedves kollégánktól, Bánkeszi Lajosnétól, Katitól, aki 2026. január 1-jén, hosszú betegség után hunyt el.

Életrajza szerint 1955. május 30-án született Budapesten, Tóth Katalin néven. Gimnáziumi tanulmányait az I. László Gimnáziumban végezte angol szakon. 1977-ben a KSH Nemzetközi Számítástechnikai Oktató és Tájékoztató Központjában szerzett számítógép-programozói oklevelet. 2011-ben végzett informatikus könyvtárosként a Szegedi Tudományegyetemen. Könyvtári pályafutását 1994-ben az Országos Széchényi Könyvtárban kezdte a Nemzeti Periodika Adatbázis ügyintézőjeként, majd 1997-től a Tószegi Zsuzsanna által alapított és vezetett Neumann János Digitális Könyvtár munkatársa lett. 2003-tól a Neumann-ház digitalizáló laborjának vezetése mellett a teljes intézmény ügyvezető igazgatói feladatait is átvette. 2007-ben a Neumann-ház beolvadt az Országos Széchényi Könyvtárba, ettől kezdve Bánkeszi Katalin az Elektronikus Dokumentumközpont címzetes igazgatójaként folytatta tevékenységét. 2011–2016 között a Könyvtári Intézet igazgatója volt, majd címzetes igazgatóként az intézetből ment nyugdíjba 2019-ben.

Szakmai tevékenysége mindenkor kötődött az elektronikus dokumentumok kezeléséhez. Első önálló országos projektje a Magyar Digitális Képkönyvtár létrehozása volt, amit a Nemzeti Erőforrás Minisztérium támogatott. Részt vett a könyvtárak országos digitalizálását koordináló terv kidolgozásában, majd vezető szerepet vállalt a Magyar Országos Közös Katalógus és az Országos Dokumentum-ellátó Rendszer fejlesztésében és összekapcsolásában.

A Könyvtári Intézet igazgatójaként nagy hangsúlyt fektetett a képzési programok fejlesztésére. Az OSZK infrastrukturális fejlesztés projektje keretében részt vett az e-learning program kialakításában, megtervezte annak portálját és szolgáltatásait. Igazgatósága alatt sokévi szünet után újra megrendezésre került a Magyar Könyvtárosok Világtalálkozója, immár hetedik alkalommal. Irányításával elkészült a Magyar Könyvtárak Adatbázisa, amelyben több szempont alapján kereshetők a magyar könyvtárak adatai.

2016-ban életműve elismeréseként Szinnyi József-díjban részesült.

A fentebb leírtak Kati szakmai pályájának különböző szakaszait mutatják be vázlatosan, de a nyers adatokból nem ismerhetjük meg a szakmai tevékenységek mögött álló ember tulajdonságait, képességeit. Szerencsés lehettem, hogy az Országos Széchényi Könyvtárban több projektben éveken keresztül együtt dolgoztam vele. Még a Neumann-ház munkatársaként kapcsolódott be az országos könyvtári digitalizálási program fejlesztésébe, amelynek eredményeképpen készült el 2005-ben az Országos Könyvtári Digitalizálási Terv (2007–2013). Igazi csapatmunka volt, hiszen a dokumentum elkészítése rengeteg szervezést, közös napi gondolkodást igényelt. Akinek megadatott az a szerencse, hogy szereti a munkáját, annak nagy valószínűséggel akadnak olyan periódusai, amikor nagy odaadással, szinte szenvedélyesen dolgozik. Ez a szenvedély jellemezte Kati hozzáállását ehhez a projekthez, de későbbi munkái során is jellemző volt rá. Komolyan vette feladatait, makacsul ragaszkodott a maximális eredmények eléréséhez.

Katinak elévülhetetlen érdemei vannak a Magyar Országos Közös Katalógus fejlesztésére irányuló, 2010–2011-ben futó TÁMOP-projekt végigvitelében, amelynek egyik szakmai vezetője volt. Mivel a projekt országos hatókörrel bírt, széles körű kapcsolatrendszerre tett szert a könyvtárosok között. Emlékszem a gyakori értekezletekre, megbeszélésekre, konferenciákra, amelyek bizony nem voltak mindig konfliktusmentesek. Kati bátran beleállt a vitákba, ha meg volt győződve az igazáról.

Munkamódszerét a pontosság és alaposág jellemezte. Nem volt olyan megbeszélés, konferencia, ahová ne vitte volna magával füzetét, részletes jegyzeteket készítve az elhangzottakról. Ezek a feljegyzések sokszor segítettek az előzmények rekonstruálásában a későbbiek során.

Kati 56 éves volt, amikor elvégezte a Szegedi Tudományegyetem informatikus könyvtáros szakát. Monok István akkori főigazgató vette rá az egyetemi tanulmányok megkezdésére, ami akkori szerteágazó tevékenysége mellett szinte lehetetlen kihívásnak tűnt. Emberfeletti kitartással teljesítette ezt a feladatot is, sőt évfolyamának vezéregyéniségévé vált, biztosítva a folyamatos információáramlást tanulóitársai számára. Folyamatosan továbbította az órákról készült jegyzeteit mindenkinek, külön találkozókat szervezett a konzultációkra, összefogva és segítve ezzel az évfolyam munkáját.

Gyakran utaztunk együtt az ország különböző könyvtáraiba, ami nagyszerű alkalom volt a kötetlenebb beszélgetésekre. Sokat beszélt férjéről, gyerekeiről, nagyon szerette a családját. Édesapja halála különösen megviselte. A magánjellegű beszélgetések azonban csaknem mindig átcsaptak a különböző szakmai problémák megvitatásába. Emlékszem egy közös utunkra, ahol Pannonhalmán Bánhegyi Miksa atya (a főapátság könyvtárának igazgatója) temetésén vettünk részt. Életünk talán legnagyobb szakrális élményét éltük meg közösen a gótikus bazilikában tartott veretes szertartáson. Több közös külföldi utazásunk is volt, 2008-ban például közös angol nyelvű előadást tartottunk Brnóban, majd Kolozsváron a hazai könyvtári digitalizálási stratégiáról.

Búcsúzunk tőled, Kati, hiányozni fogsz.

*Dippold Péter
nyugalmazott igazgató
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, Központi Könyvtár*

Fotó: OSZK